

Aynı Kişi Tarafından Yazılmış Tehdit ve Hakaret Mektuplarında Değiştirme Gayreti ve Her İki Elin Kullanımı: Bir Olgı Sunumu

58. BÖLÜM

Dilara ÖNER
Gürsel ÇETİN

GİRİş

Suç unsuru içeren yazılar yazılırken, yazıyı yazan kişinin kimliğini saklamak amacı ile yazısını değiştirme çabası içerisine girmesi sık karşılaşılan bir durumdur (1, 2, 3). Böyle bir çaba içerisinde olan kişi; özellikle harfleri normalde yazdığından farklı biçimde oluşturacak, ebatlarını değiştirecek, harf ve kelime aralıklarını farklı yapmaya çalışacaktır. Bu esnada ortaya çıkması beklenen bulgu yazının yavaşlaması ve işlekliliğinin azalmasıdır. Tüm bu değişiklikler, karşılaştırmada büyük sorunlara yol açacak ve aidiyetin tespitini bazen imkânsız hale getirecektir. Suç oluşturan yazı ne kadar kısa ise aidiyet araştırması da o kadar zorlaşacaktır. Aksine mektup gibi fazla miktarda yazının varlığı halinde değiştirme gayretine rağmen karşılaştırmada bazı açıklar yakalanabilecek, imlâ hataları yapılması ihtimali artacak ve tanı için elde edilecek bulgular artacaktır (1).

Kimliği saklamanın bir başka yolu da baskın olarak kullanılan elin değil, diğer elin kullanılmasıdır (4). Bu nedenle karşılaştırma örnekleri alınırken, kişiye huzurda her iki eli ile yazı yazdırılması yoluna gidilmektedir. Sunulan olguda, sanık tarafından bir aileye dört adet hakaret mektubu yazılmış olup, bunların üçü baskın olarak kullanılan sağ el ile, bir tanesi ise sol el ile yazılmıştır. Özellikle sol el ile yazılan mektuptaki yazıların aidiyeti saptanırken güçlükler yaşan-

mıştır. Bazı yazı gereçleri ilgili literatürde yazı değiştirme yöntemlerinden biri olarak, yazma aracının değiştirilmesi yoluna gidildiği de bildirilmektedir. Kişiler harflerin formunu bozmak için bu yolu tercih edebilmektedir (3). Söz konusu olguda yazılan mektuplardan biri nispeten kalın uçlu bir kalem kullanılarak yazılmıştır. Olgu yayınlanarak, yaşanan güçlüklerin tartışılması amaçlanmıştır.

OLGU

Sunulan olguda müşteki aileye birkaç gün ara ile tehdit ve hakaret içeren, yaklaşık birer sayfalık dört farklı mektup yazılmış ve posta kutusuna atılmıştır. Mektupların içeriğine ve posta kutusunun görüntü alanı içerisinde bulunan bir kameranın kayıtlarından elde edilen görüntülere göre aile sanıktan şüphelenmiş ve şikayetçi olmuştur. Görüntülerde, kişinin başında, yüzünü kapatan siperlikli şapka bulunması nedeni ile kimlik tespiti kesin olarak yapılamamıştır. Ancak kişinin boyu, kilosu, vücut yapısı oldukça net olarak seçilebilmektedir.

Söz konusu mektuplardaki yazıların aidiyeti bakımından yapılan incelemede, ilk üç mektuptaki yazıların değiştirilme gayreti içerisinde yazılmış olmasına rağmen, sanığa ait karşılaştırma belgelerindeki baskın olan sağ eli ile yazılmış yazılar ile aralarında grafolojik tanı unsurları bakımından aidiyet gösterecek derecede uygun-

TARTIŞMA VE SONUÇ

Suç teşkil eden bir yazıyı yazarken, ileri aşamalarda bu yazının kendisi tarafından yazıldığı- nı inkâr edebilmek için, yazıyı yazan kişinin bazı önlemler alması doğal ve beklenir bir durumdur. Bu önlemler arasında, yazısını değiştirme gayreti içerisine girmesi ilk akla gelen sahtecilik yöntemi olacaktır. Bunun yanında, yazıyı baskın olarak kullandığı eli ile değil diğer eli ile yazması da sıklıkla başvurulabilecek bir yöntem olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sol el ile yazılan yazılarda, aidiyet saptanırken güçlük yaşanması beklenir bir durumdur. Sol el ile yazı yazarken, kişinin karşılaştırma örneklerinin birbirinden farklılık göstermesi ve tanıda önemli bir rol oynayan alışkanlıkların, baskın el olarak kullanılan el kadar ortaya çıkmamış olması dezavantaj oluşturacaktır. Elbette ki her iki elini de baskın olarak kullanabilen veya her iki eli ile de eşit olmasa da birbirine yakın düzgünlükte yazı yazabilen bir kişide böyle bir sıkıntı ortaya çıkması beklenmez. Kaldı ki bu kişi kimliğini saklamaya çalışırken her zaman kullandığı eli yerine diğer elini kullanma yoluna gitmeyecektir.

Sunulan olguda mektup içeriklerinin aynı konuda oluşu ve tüm mektupları aynı kişinin bıraktığına dair kamera görüntülerinin bulunuşu, teknik değerlendirmeden elde edilen sonuçları desteklemektedir. Bu destekleyici bulguların mevcut olmaması halinde, sadece yazı aidiyeti bakımından yapılan bir incelemede özellikle baskın olmayan el ile yazılan yazılar mevcut ise sonuç verilirken çok daha temkinli olunmalıdır. İlgili literatürde, teknik inceleme ve değerlendirmenin önüne geçmemesi kaydı ile adli tahkikat dosyasındaki verilerin önemli olduğu ancak tahkikat dosyasının teknik inceleme bittikten sonra incelenmesinin uygun olacağı vurgulanmaktadır (5).

Adli el yazısı incelemelerinde, inceleme konusu belgede saptanan gramer hatalarının karşılaştırma olarak kullanılan belgelerdeki yazılarda da saptanması, kişinin alışkanlığını gösteren önemli bir bulgudur (5, 6, 7). Ancak bu bulgunun kullanılabilmesi için karşılaştırma örnekleri alınırken, inceleme konusu belgenin kişiye gösterilmemiş olması, örneklerin dikte yolu ile yazdırılmış olması gereklidir (2). İnceleme konusu yazı ile

karşılaştırmada kullanılacak ve huzurda alınmış örneklerin aynı içerikte olması da önemlidir. Nitekim sunulan olguda bazı kelimelerdeki “ğ” harfleri sebat edecek şekilde “g” olarak yapılmaktadır.

Sunulan olguda inceleme konusu yazıların uzun oluşu, aidiyetin belirlenmesi açısından büyük bir fayda sağlamaktadır. Yazıların kendi aralarında değiştirme gayreti içerisinde yazılmış olmaları nedeniyle kısa bir cümleden ibaret olmaları halinde çok büyük güçlüklerle yol açacaktır. İnceleme konusu yazıların uzun oluşu sayesinde hem harflerin yapılışındaki tanı koydurucu normalden farklılıklar hem yazının diğer bireysel karakteristik özellikleri hem de imlâ hataları fazlalaşmış, alışkanlık halini alan aynı hataların karşılaştırmada kullanılan yazı örneklerinde de bulunması tanıda kolaylık ve güvenlik sağlamıştır.

Sonuç olarak suç teşkil eden bir yazı yazılırken, yazıyı yazan kişinin kimliğinin belli olması için yazısını değiştirme gayreti içerisinde olması veya baskın olarak sağ elini kullanıyor ise sol eli ile yazarak yazının kendisine ait olduğunu gizlemeye çalışması sıklıkla rastlanılan bir durumdur. Bu olguda her iki yöntem birden kullanılmıştır. İlgili literatürde belirtildiği gibi karşılaştırma belgelerinin her iki el ile alınmasının ve inceleme konusu ile aynı metni içermesinin önemi bir kez daha ortaya çıkmaktadır (2). Elbette ki kişi karşılaştırma örneği verirken de değiştirme gayreti içerisine girilebilir. Böyle bir durumda daha fazla karşılaştırma örneğine ihtiyaç olabilir (8). Ayrıca huzurda alınan örneklerin kişiye dikte yoluyla ve hızlıca yazdırılması sorunu çözebilir. Ancak asıl yapılması gereken; daha önce başka amaçla yazılmış samimi yazı örneklerinin elde edilmesi ve karşılaştırmada kullanılmasıdır.

KAYNAKLAR

1. Yavuz F. İstemli Olarak Değiştirilmiş İmza ve Yazılar. Adli Bilimlerde El Yazısı ve İmza İncelemeleri. Ed. Faruk Aşıcıoğlu, Öner Matbaacılık, İstanbul, 1. Baskı, 2007:158-193.
2. Birincioğlu İ, Yılmaz R. Adli Belge İnceleme. Adli Tıp & Adli Bilimler. Ed. Halis Dokgöz, Akademisyen Kitabevi A.Ş., Ankara, 1. Baskı, 2019:733-783.
3. Koppenhaver KM. Forensic Document Examination: Principles and Practice. New Jersey: Humana Press, 2007:157-166.

4. Bafra J. İmza Yazı ve Adli Belge İncelemeleri (Esas ve Teknikleri). İstanbul Barosu Yayınları. 2006:59-65.
5. Aşıcıoğlu F. Adli Belge İnceleme ve Sahtecilik Alanındaki Bilirkişi Raporlarının İncelikleri. Söz Kesen Matbaacılık, Ankara, 1. Baskı, 2019:9-11.
6. Kurtaş Ö. El Yazısında Temel Tanımlar ve Kurallar (El Yazısı Tanı Unsurları). Adli Bilimlerde El Yazısı ve İmza İncelemeleri. Ed. Faruk Aşıcıoğlu, Öner Matbaacılık, İstanbul, 1. Baskı, 2007:33-45.
7. Huber RA.; Headrick AM. Handwriting identification: facts and fundamentals. CRC press, 1999;298.
8. Bird, C., Found, B. and Rogers, D. (2010), Forensic Document Examiners' Skill in Distinguishing Between Natural and Disguised Handwriting Behaviors. Journal of Forensic Sciences, 2010; 55(5): 1291-1295. doi:10.1111/j.1556-4029.2010.01456.x